

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

5 Μαρτίου 2021

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 865

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 26400 ΕΞ 2021

Καθορισμός του ελάχιστου περιεχομένου της προβλεπόμενης στο άρθρο 48 του ν. 4738/2020 (Α' 207) έκθεσης του εμπειρογνώμονα, καθώς και των διαδικασιών που πρέπει να τηρήσει για την κατάρτιση της έκθεσής του.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α) της παρ. 4 του άρθρου 72 του ν. 4738/2020 «Ρύθμιση οφειλών και παροχή δεύτερης ευκαιρίας και άλλες διατάξεις» (Α' 207),

γ) του άρθρου 90 του Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα, που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (Α' 98), όπως διατηρήθηκε σε ισχύ με την παρ. 22 του άρθρου 119 του ν. 4622/2019 (Α' 133),

δ) του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση και μετονομασία Υπουργείων και καθορισμός αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

ε) του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121),

στ) του π.δ. 142/2017 «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών» (Α' 181).

2. Την ανάγκη καθορισμού του ελάχιστου περιεχομένου της προβλεπόμενης στο άρθρο 48 του ν. 4738/2020 (Α' 207), έκθεσης του εμπειρογνώμονα, καθώς και των διαδικασιών που πρέπει να τηρήσει για την κατάρτιση της έκθεσής του, προς τον σκοπό συστηματοποίησης και βελτίωσης των διαδικασιών της εξυγίανσης των επιχειρήσεων.

3. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Μέρος Α

Ελάχιστο περιεχόμενο της έκθεσης εμπειρογνώμονα

Άρθρο 1

Περιεχόμενο της έκθεσης εμπειρογνώμονα

Το ελάχιστο περιεχόμενο της έκθεσης εμπειρογνώμονα θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής διακριτά κεφάλαια και υποκεφάλαια:

1. Παρουσίαση του οφειλέτη, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα κάτωθι:

i. Επωνυμία οφειλέτη, διάρκεια, εγκαταστάσεις.

ii. Οργανωτική δομή, διοίκηση (διάρκεια και θητεία), μετοχική σύνθεση, σημαντικά ιστορικά εταιρικά γεγονότα (π.χ. εξαγορές, συγχωνεύσεις, αυξήσεις κεφαλαίου για την περίοδο των τελευταίων 3 ετών), συναλλαγές της τελευταίας πενταετίας με συνδεδεμένα πρόσωπα.

iii. Αντικείμενο, προϊόντα - υπηρεσίες, περιγραφή του τομέα δραστηριοποίησης με παράθεση βασικών προϊόντων/υπηρεσιών, παρουσίαση λειτουργικής δομής επιχείρησης (παραγωγικές μονάδες, υποκαταστήματα, θυγατρικές), σημαντικούς πελάτες και προμηθευτές (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, αναφορά στο πλαίσιο συνεργασίας π.χ. υπηρεσίες/προϊόντα, περίοδος συνεργασίας), παρουσίαση του συναλλακτικού κυκλώματος της επιχείρησης (όροι είσπραξης απαιτήσεων και πληρωμής υποχρεώσεων).

iv. Προσωπικό (ενδεικτικά, αριθμός προσωπικού, δημογραφικά στοιχεία, ηλικίες εργαζομένων, επίπεδο μόρφωσης, εφόσον τα στοιχεία είναι διαθέσιμα από τον οφειλέτη).

v. Προοπτικές του κλάδου δραστηριότητας του οφειλέτη (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: μακροοικονομικοί δείκτες που αφορούν στην οικονομία της Ελλάδος (ΑΕΠ, Πληθωρισμός κ.λ.π.), τον κλάδο στον οποίο δραστηριοποιείται ο οφειλέτης, παράθεση Βασικών Ανταγωνιστών).

vi. Ιστορικά Οικονομικά Μεγέθη Ζετίας.

- Παρουσίαση των οικονομικών μεγεθών της τελευταίας Ζετίας (κατ' ελάχιστον Ισολογισμός και Αποτελέσματα Χρήσης), όπως προκύπτουν από τις δημοσιευμένες και ελεγμένες χρηματοοικονομικές Καταστάσεις του Οφειλέτη (όπως έχουν συνταχθεί και δημοσιευθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 ή τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς) και λαμβάνοντας υπόψη την έκθεση του Τακτικού Ορκωτού Ελεγκτή (εφόσον η επιχείρηση έχει εκδώσει και δημοσιεύσει χρηματοοικονομικές καταστάσεις και πληρούνται οι προϋποθέσεις των σχετικών νομοθετικών διατάξεων για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε έλεγχο από Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή). Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ο εμπειρογνώμονας δύναται να ενσωματώσει μη ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, επισημαίνοντας το γεγονός αυτό στην έκθεσή του. Για επιχειρήσεις που δεν δύναται

να προσκομίσουν τις υποχρεωτικές καταστάσεις του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 και δεν υποχρεούνται από τον Νόμο να συντάσσουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις, θα λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των φορολογικών τους δηλώσεων για τις τρεις τελευταίες χρήσεις.

- Σχολιασμός βασικών μεταβολών μεταξύ των υπό εξέταση χρήσεων και υπολογισμός αριθμοδεικτών, ενδεικτικά που αφορούν στην ρευστότητα, την αποδοτικότητα, την κεφαλαιακή διάρθρωση κ.τ.λ.

vii. Παρουσίαση Επιχειρησιακής Στρατηγικής

- Στρατηγική του οφειλέτη.

- SWOT ανάλυση, η οποία, λαμβάνοντας υπόψη την ανάλυση που έχει προηγηθεί στις προηγούμενες υποενότητες, θα συνοψίζει τις αδυναμίες και τις δυνατότητες του οφειλέτη, τις προοπτικές και τους κινδύνους που εντοπίζονται.

2. Υφιστάμενη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα κάτωθι:

i. Ισολογισμό της τελευταίας ελεγμένης και δημοσιευμένης οικονομικής χρήσης (εφόσον υπάρχει και πληρούνται οι προϋποθέσεις των σχετικών νομοθετικών διατάξεων για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε έλεγχο από Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ελεγμένος Ισολογισμός, ο εμπειρογνώμονας δύναται να ενσωματώσει μη ελεγμένο Ισολογισμό επισημαίνοντας το γεγονός αυτό στην έκθεσή του.

ii. Ισολογισμό με αναμορφώσεις για την περίοδο μέχρι την ημερομηνία αναφοράς [έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης]

iii. Συνοπτική κατάσταση περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και εκτίμηση της αξίας τους.

3. Οφειλές ανά κατηγορία Πιστωτή

Συνοπτική κατάσταση των πιστωτών ανά κατηγορία/ Έλεγχος συναίνεσης και ύπαρξης απαιτούμενων πλειοψηφιών (με ειδική μνεία στους ενέγγυους)/Βεβαίωση για την ακρίβεια και την εγκυρότητα της εν λόγω κατάστασης. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τουλάχιστον τα κάτωθι:

i. Συνοπτική κατάσταση των πιστωτών ανά κατηγορία.

ii. Υπολογισμό Ποσοστού Συναινούντων Πιστωτών (με ειδική μνεία στους ενέγγυους).

4. Επισκόπηση του Επιχειρηματικού Σχεδίου ως προς τις παραδοχές και προβλέψεις του, η οποία περιλαμβάνει τουλάχιστον τα κάτωθι:

i. Παραδοχές Διοίκησης.

ii. Αναδιάρθρωση υποχρεώσεων - Αποπληρωμή Οφειλών.

iii. Ανάγκες σε νέα χρηματοδότηση - Χρήση Κεφαλαίων.

iv. Προϋπολογιστικές Χρηματοοικονομικές Καταστάσεις.

5. Εκτίμηση του βαθμού ικανοποίησης των πιστωτών σε περίπτωση πτώχευσης της επιχείρησης (άσκηση βίαιης ρευστοποίησης), η οποία αποτελείται τουλάχιστον από τα κάτωθι:

i. Μεθοδολογία - Βασικές Αρχές.

ii. Ρευστοποίηση Στοιχείων Ενεργητικού - Παραδοχές ρευστοποίησης. Κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων

της επιχείρησης με την εκτίμηση της αξίας τους θα επισυνάπτεται στην έκθεση ως Παράρτημα 2 αυτής.

iii. Διανομή Ρευστοποιήσιμης αξίας σε Πιστωτές.

iv. Ανάκτηση ανά Κατηγορία Πιστωτών.

v. Συμπέρασμα - Αποτελέσματα αναγκαστικής ρευστοποίησης για το προσωπικό και τους Πιστωτές (Χρηματοδοτικούς Φορείς, Δημόσιο- Λοιπούς Φορείς και Προμηθευτές).

6. Επισκόπηση - Μεθοδολογία - Βασικές αρχές προτεινόμενης συμφωνίας εξυγίανσης:

i. Αρνητικές συνέπειες από την διατήρηση της υφιστάμενης οικονομικής κατάστασης.

ii. Ανάκτηση ανά Πιστωτή και Κατηγορία Πιστωτών.

iii. Σύγκριση των αποτελεσμάτων της πτώχευσης (άσκηση βίαιης ρευστοποίησης) και της συμφωνίας εξυγίανσης ως προς την ικανοποίηση των πιστωτών.

7. Συμπέρασμα - Γνώμη Εμπειρογνώμονα:

i. Επί των επιπτώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφόσον υπάρχουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις) ή στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη, των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4172/2013 και στην εγκύκλιο ΠΟΛ 1142/2015.

ii. Επί των λόγω αδυναμίας αποπληρωμής των υποχρεώσεων της επιχείρησης.

iii. Επί της ακρίβειας και εγκυρότητας της κατάστασης πιστωτών.

iv. Επί της ανάγκης ή μη ένταξης του οφειλέτη σε προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.

v. Επί της πλήρους εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας ρύθμισης οφειλών, των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA Guidelines) και του συναφούς εθνικού δικαίου ρύθμισης οφειλών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται εκτενώς και αξιολογούνται από τον εμπειρογνώμονα:

α) Ο προσδιορισμός της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη με σαφή ανάλυση της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής του κατάστασης, βάσει κατάλληλων πληροφοριών, χρηματοοικονομικών δεικτών και κρίσιμων παραγόντων της συμφωνίας εξυγίανσης, όπως η ικανότητα εξυπηρέτησης των οφειλών και το συνολικό αναδιρθρωμένο χρέος του οφειλέτη.

β) Η δυνατότητα τήρησης των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη και πλήρους εξόφλησης του αναδιρθρωμένου χρέους του.

γ) Ο διακανονισμός του συνόλου των ληξιπροθέσμων οφειλών βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης και η εκτίμηση για σημαντική μείωση του αναδιρθρωμένου χρέους του οφειλέτη σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση.

δ) Η αποφυγή ανάγκης για μελλοντικές ρυθμίσεις του αναδιρθρωμένου χρέους του οφειλέτη λόγω της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

vi. Επί της πλήρωσης των κριτηρίων ένταξης της επιχείρησης στις ευεργετικές διατάξεις της προπτωχευτικής διαδικασίας (ήτοι απαιτούμενη συναίνεση πιστωτών και ενέγγυων πιστωτών). Στην εν λόγω ενότητα θα πρέπει να καταγράφεται και η πλήρωση του τεκμηρίου συναίνεσης για την συμμετοχή του Δημοσίου και Δημόσιων Φορέων

στην συμφωνία εξυγίανσης σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020.

vii. Εάν η Συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται με τη συναίνεση της επιχείρησης ή μόνο από πιστωτές.

viii. Εάν πληρούνται οι αρχές της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών και της ισότιμης μεταχείρισης των πιστωτών που βρίσκονται στην ίδια θέση (άρθρο 31 και περ. β και δ της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020).

ix. Εάν η συμφωνία εξυγίανσης πιθανολογείται ότι διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης (περ. α της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020).

8. Παράρτημα Α - Αναλυτική Κατάσταση Πιστωτών.

9. Παράρτημα Β - Κατάλογος των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης.

- Πάγια Στοιχεία Ενεργητικού

- Άυλα Στοιχεία

- Συμμετοχές

- Μακροπρόθεσμες Απαιτήσεις

- Αποθέματα

- Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις

- Χρηματικά Διαθέσιμα

10. Παράρτημα Γ - Αναμορφώσεις ελεγμένου Ισολογισμού έως την ημερομηνία αναφοράς.

Μέρος Β

Εξειδίκευση περιεχομένου της έκθεσης και μεθοδολογία κατάρτισής της

Άρθρο 2

Παρουσίαση της επιχείρησης και των δραστηριοτήτων της, των ιστορικών οικονομικών της μεγεθών, της στρατηγικής της και των προοπτικών του κλάδου δραστηριότητάς της

1. Σύμφωνα με το άρθρο 1 της παρούσας, η έκθεση εμπειρογνώμονα θα πρέπει να περιέχει:

α) Τα βασικά στοιχεία της επιχείρησης, όπως επωνυμία, Αριθμός Φορολογικού Μητρώου, έδρα, που επιβεβαιώνονται είτε από τα Φύλλα Εφημερίδας της Κυβερνήσεως ή το Γενικό Εμπορικό Μητρώο περί σύστασης και μεταβολών ή το Μητρώο της ΑΑΔΕ, στις περιπτώσεις που η επιχείρηση δεν είναι υπόχρεη να δημοσιεύει τις μεταβολές της στο Γ.Ε.Μ.Η, σκοπός, διάρκεια, μετοχικό κεφάλαιο, στοιχεία νόμιμων εκπροσώπων του και διάρκεια της θητείας τους, οργανωτική δομή, σημαντικά ιστορικά εταιρικά γεγονότα (π.χ. εξαγορές, συγχωνεύσεις, αυξήσεις κεφαλαίου για την περίοδο των τελευταίων 3 χρόνων), συμμετοχές σε επιχειρήσεις.

β) Τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις της επιχείρησης (όπως έχουν συνταχθεί και δημοσιευθεί σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 ή τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς) για την τελευταία τριετία ελεγμένες από Ορκωτό Ελεγκτή αποτυπώνοντας και τα ευρήματα από την σχετική έκθεση του Ορκωτού Ελεγκτή (εφόσον η επιχείρηση έχει εκδώσει και δημοσιεύσει χρηματοοικονομικές καταστάσεις και πληρούνται οι προϋποθέσεις των σχετικών νομοθετικών διατάξεων για τις επιχειρήσεις που υπόκεινται σε έλεγχο

από Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή). Σε περίπτωση που δεν υπάρχουν ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, ο εμπειρογνώμονας δύναται να ενσωματώσει μη ελεγμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, επισημαίνοντας το γεγονός αυτό στην έκθεσή του. Για επιχειρήσεις που δεν δύνανται να προσκομίσουν τις υποχρεωτικές καταστάσεις του άρθρου 16 του ν. 4308/2014 και δεν υποχρεούνται από τον Νόμο να συντάξουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις, θα λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των φορολογικών τους δηλώσεων για τις τρεις τελευταίες χρήσεις.

γ) Σχολιασμό βασικών μεταβολών μεταξύ των υπό εξέταση τριών τελευταίων χρήσεων. Ο εμπειρογνώμονας προβαίνει στον υπολογισμό των κατάλληλων αριθμοδεικτών, ενδεικτικά που αφορούν την ρευστότητα, την αποδοτικότητα, την κεφαλαιακή διάρθρωση κ.ά.

δ) Συνοπτική παρουσίαση της επιχείρησης αναφορικά με τη δραστηριότητα της, τις εγκαταστάσεις και τον αριθμό του απασχολούμενου προσωπικού, με παράθεση βασικών προϊόντων/υπηρεσιών, παρουσίαση λειτουργικής δομής της επιχείρησης (παραγωγικές μονάδες, υποκαταστήματα, θυγατρικές), σημαντικοί Πελάτες και Προμηθευτές (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά αναφορά στο πλαίσιο συνεργασίας π.χ. υπηρεσίες/προϊόντα, περίοδος συνεργασίας).

2. Για τις προοπτικές του κλάδου δραστηριότητας της επιχείρησης, η έκθεση πρέπει να περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα χαρακτηριστικά και τους παράγοντες της αγοράς που δραστηριοποιείται η επιχείρηση, τα μερίδια αγοράς της (εφόσον είναι διαθέσιμα), τους βασικούς ανταγωνιστές της, τη στρατηγική της και ανάλυση S.W.O.T. (δηλαδή τα δυνατά σημεία, τα αδύνατα σημεία, τις ευκαιρίες και τους κινδύνους που πιθανόν να αντιμετωπίσει). Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, μπορεί να περιλαμβάνει μακροοικονομικούς δείκτες που αφορούν την οικονομία της Ελλάδος (ΑΕΠ, Πληθωρισμός κ.τ.λ.).

Άρθρο 3

Υφιστάμενη οικονομική κατάσταση της επιχείρησης

1. Η ανάλυση της υφιστάμενης οικονομικής κατάστασης της επιχείρησης, γίνεται:

α) με την παράθεση Ισολογισμού της τελευταίας ελεγμένης και δημοσιευμένης οικονομικής χρήσης (εφόσον υπάρχει και πληρούνται οι προϋποθέσεις των σχετικών νομοθετικών διατάξεων για επιχειρήσεις που υπόκεινται σε έλεγχο από Τακτικό Ορκωτό Ελεγκτή) και Ισολογισμού με αναμορφώσεις για την ενδιάμεση περίοδο από την τελευταία ελεγμένη και δημοσιευμένη οικονομική χρήση της επιχείρησης μέχρι την ημερομηνία αναφοράς, έως τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης (σύμφωνα με τα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 ή τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς). Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ελεγμένος Ισολογισμός, ο εμπειρογνώμονας δύναται να ενσωματώσει μη ελεγμένο Ισολογισμό, επισημαίνοντας το γεγονός αυτό στην έκθεσή του. Δύναται εναλλακτικά των ανωτέρω να παρουσιαστεί Ισοζύγιο που τηρεί η επιχείρηση για να παρακολουθεί τη φορο-

λογική βάση των στοιχείων των εσόδων, εξόδων, περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων και καθαρής θέσης, με σκοπό τη συμμόρφωση με τη φορολογική νομοθεσία και την υποβολή φορολογικών δηλώσεων (όπως αυτό ενημερώνεται από τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου του οφειλέτη). Το ανωτέρω ισοζύγιο θα πρέπει να είναι υπογεγραμμένο από τον οφειλέτη ή το νόμιμο εκπρόσωπό του και τον υπεύθυνο για τη διεύθυνση του λογιστηρίου του οφειλέτη. Η ανωτέρω ανάλυση θα πρέπει να γίνει με στοιχεία του μήνα αναφοράς [που δεν μπορεί να είναι προγενέστερος από τρεις (3) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης].

β) με την παράθεση συνοπτικής κατάστασης περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη και εκτίμηση της αξίας τους, με αναλυτικό κατάλογο αυτών να παρουσιάζεται στο Παράρτημα Β της έκθεσης του εμπειρογνώμονα.

Για επιχειρήσεις που δεν υποχρεούνται από τον Νόμο να συντάσσουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις, θα λαμβάνονται υπόψη τα στοιχεία των φορολογικών τους δηλώσεων.

Ο εμπειρογνώμονας παρέχει εύλογη διασφάλιση ότι τα οικονομικά στοιχεία που περιλαμβάνονται στη αίτηση προς το δικαστήριο, έχουν συνταχθεί σύμφωνα με παραδεκτές λογιστικές αρχές και πολιτικές (Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς, Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 ή φορολογικό ισοζύγιο), με σκοπό να απεικονίζουν με ορθότητα την οικονομική θέση της επιχείρησης.

Ο εμπειρογνώμονας, λαμβάνοντας υπόψη μια σειρά από παράγοντες (ενδεικτικά το μέγεθος της επιχείρησης -πολύ μικρή, μικρή, μεσαία, μεγάλη οντότητα-, τις ιδιαιτερότητες του κλάδου, την Έκθεση Ελέγχου του τακτικού Ορκωτού Ελεγκτή για τις προηγούμενες χρήσεις, τη διάρθρωση του Ισολογισμού κ.ά.) δύναται να χρησιμοποιήσει κατά την κρίση του συγκεκριμένα εργαλεία, όπως συνεντεύξεις με τη Διοίκηση, αναλυτικές διαδικασίες, δειγματοληψία, επιστολές επιβεβαίωσης και διαβεβαίωσης, επισκόπηση υποστηρικτικών λογιστικών αρχείων (όπως αναλυτικά καθολικά, λογιστικές εγγραφές, παραστατικά) προκειμένου να διασφαλίσει ότι έχουν εφαρμοσθεί με συνέπεια και ορθότητα οι λογιστικές αρχές και πολιτικές, καθώς και οι κανόνες επιμέτρησης, όπως προσδιορίζονται στο ισχύον λογιστικό πλαίσιο (ήτοι Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς ή Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα του ν. 4308/2014 ή το φορολογικό ισοζύγιο).

Στην περίπτωση που διαπιστωθούν αποκλίσεις σε σχέση με τις λογιστικές αρχές και πολιτικές, καθώς και τους κανόνες επιμέτρησης και αφού ληφθεί υπόψη η θέση της επιχείρησης, τότε ο εμπειρογνώμονας αξιολογεί τα ευρήματα και εάν αυτά συνιστούν σφάλμα που επηρεάζει τα συμπεράσματα της εργασίας του εμπειρογνώμονα, τότε οφείλει να προβεί σε αναμόρφωση των συγκεκριμένων κονδυλίων σύμφωνα με τις ενδεικτικές διαδικασίες του Παραρτήματος Γ.

Άρθρο 4

Κατάσταση Πιστωτών ανά κατηγορία

1. Η έκθεση θα πρέπει να περιλαμβάνει κατάσταση πιστωτών ανά κατηγορία, με αναφορά στο ύψος κάθε

υποχρέωσης της επιχείρησης. Η κατάσταση πιστωτών θα χρησιμοποιηθεί για τον έλεγχο της απαιτούμενης πλειοψηφίας και της ορθής κατάταξης των απαιτήσεων των πιστωτών, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών.

2. Για την επιβεβαίωση των υπολοίπων των πιστωτών και την αιτιολόγηση των ενδεχόμενων σημαντικών αποκλίσεων (π.χ. ακαταχώρητα τιμολόγια, πιστωτικά κ.λπ.) ο Εμπειρογνώμονας δύναται να εφαρμόσει τα εξής:

α) Για δεδουλευμένες υποχρεώσεις προς τους εργαζομένους παρουσιάζεται αναλυτική κατάσταση με τις υποχρεώσεις της επιχείρησης ανά εργαζόμενο (σύμφωνα με τις ισχύουσες αρχές περί προστασίας προσωπικών δεδομένων) και με τη μέθοδο της δειγματοληψίας, επιλέγεται δείγμα εργαζομένων κατά την επαγγελματική κρίση του εμπειρογνώμονα και επαληθεύεται η ορθότητα αυτών ή χορηγείται βεβαίωση από τον δικηγόρο των εργαζομένων (εφόσον υπάρχει) για την επιβεβαίωση των οφειλών των εργαζομένων που επελέγησαν στο δείγμα.

β) Για οφειλές σε προμηθευτές και λοιπούς πιστωτές, επιλέγεται δείγμα κατά την επαγγελματική κρίση του εμπειρογνώμονα και επαληθεύεται η ορθότητα αυτών.

Ο εμπειρογνώμονας μπορεί να εφαρμόζει συνδυαστικά τα εργαλεία της δειγματοληψίας, των επιστολών διαβεβαίωσης και της επισκόπησης λογιστικών αρχείων, προκειμένου, στο πλαίσιο δειγματοληπτικού ελέγχου του πληθυσμού, να διασφαλίσει ότι τα υπόλοιπα που αφορούν Προμηθευτές - Πιστωτές, απεικονίζονται ορθά.

γ) Για υποχρεώσεις προς Δημόσιο και Δημόσιους Φορείς, η επαλήθευση των υπολοίπων, θα γίνεται από τις βεβαιώσεις από τους αρμόδιους φορείς με το ύψος της υποχρέωσης.

δ) Για υποχρεώσεις σε χρηματοδοτικούς φορείς, όπως αυτοί ορίζονται στο άρθρο 6 του ν. 4738/2020, ο εμπειρογνώμονας επαληθεύει το ύψος μέσω των επιστολών επιβεβαίωσης υπολοίπου που θα λαμβάνει από αυτά. Αν συμμετέχει στη διαδικασία Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση απαιτήσεων σύμφωνα με τον ν. 4354/2015 ή/και τον ν. 3156/2003, μνημονεύονται διακριτά οι πιστωτές (δικαιούχοι των αντίστοιχων απαιτήσεων), με μνεία ότι εκπροσωπούνται από τη συμμετέχουσα Εταιρεία Διαχείρισης.

Σε περίπτωση που ο εμπειρογνώμονας δεν λάβει απάντηση από Χρηματοδοτικό Φορέα εντός προθεσμίας ενός (1) μήνα από την ημερομηνία αποστολής προς τον Χρηματοδοτικό Φορέα, της επιστολής επιβεβαίωσης υπολοίπου οφειλών και εξασφαλίσεων, προβαίνει στην επαλήθευση βάσει των διαθέσιμων στοιχείων και επισημαίνει το γεγονός στην έκθεσή του.

Σε περίπτωση που ο εμπειρογνώμονας λάβει απάντηση από Χρηματοδοτικό Φορέα με διαφορά υπολοίπου οφειλών ή/και εξασφαλίσεων σε σχέση με τα λογιστικά βιβλία και αρχεία που τηρούνται από τον οφειλέτη, προβαίνει στην επαλήθευση βάσει των στοιχείων που στάλθηκαν από τον Χρηματοδοτικό Φορέα και επισημαίνει το γεγονός στην έκθεσή του.

3. Ειδικά, ως προς τον υπολογισμό των απαιτήσεων του Δημοσίου και των Δημόσιων Φορέων, η έκθεση του

εμπειρογνώμονα λαμβάνει υπόψη τις βεβαιωμένες απαιτήσεις του Δημοσίου και των Δημόσιων Φορέων, με τις νόμιμες επιβαρύνσεις εκπρόθεσμης καταβολής, όπως αυτές προκύπτουν από τη χορηγούμενη για τον σκοπό αυτό βεβαίωση χρεών, από την αρμόδια φορολογική αρχή, σύμφωνα με την περ. ε' της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4738/2020.

4. Για την εφαρμογή του κανόνα της περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020, αναφορικά με την ισχύ ή μη του τεκμηρίου συναίνεσης, ο εμπειρογνώμονας λαμβάνει υπόψη μόνο τις βεβαιωμένες οφειλές, με βεβαίωση οφειλής που έχει εκδοθεί από το Δημόσιο και τους Δημόσιους Φορείς έως και έναν (1) μήνα πριν την ημερομηνία υπογραφής της συμφωνίας. Για την πλήρωση του τεκμηρίου αυτού, ο εμπειρογνώμονας βεβαιώνει ότι οι βεβαιωμένες απαιτήσεις του συνόλου του Δημοσίου και των Δημόσιων Φορέων, κατά το χρόνο υπογραφής της συμφωνίας εξυγίανσης, είναι ως ποσό, μικρότερο από το σύνολο των απαιτήσεων των ιδιωτών πιστωτών, σύμφωνα με την παρ. 2γ του άρθρου 37 του ν. 4738/2020.

Άρθρο 5

Επαλήθευση ειδικών προνομίων

1. Ο εμπειρογνώμονας προβαίνει στην επαλήθευση των ειδικών προνομίων των πιστωτών ως προς το ύψος της τρέχουσας απαίτησης που εξασφαλίζεται με το ειδικό προνόμιο και την τάξη του εγγεγραμμένου βάρους, βάσει βεβαιώσεων υπολοίπου οφειλής και στοιχείων για τις εξασφαλίσεις από τους πιστωτές. Σε περίπτωση που ο οφειλέτης προσκομίσει πιστοποιητικό βαρών του τελευταίου εξαμήνου λαμβάνεται υπόψη από τον εμπειρογνώμονα.

2. Ο εμπειρογνώμονας βεβαιώνει την ακρίβεια και εγκυρότητα της εν λόγω κατάστασης πιστωτών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 48 του ν. 4738/2020. Η επαλήθευση του ύψους της προνομιακής τους εξασφάλισης από εμπειρογνώμονα, διασφαλίζει τον έλεγχο της απαιτούμενης πλειοψηφίας και της ορθής κατάταξης των απαιτήσεων των πιστωτών, προκειμένου να τηρηθεί η αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών.

Άρθρο 6

Κατάταξη των απαιτήσεων των πιστωτών

1. Η έκθεση περιλαμβάνει κατάσταση και κατηγοριοποίηση των πιστωτών, όπως επαληθεύεται σύμφωνα με την παρούσα και τα κριτήρια της κατηγοριοποίησής τους, καθώς και βεβαίωση του εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και την εγκυρότητα της εν λόγω κατάστασης, με ειδική μνεία των ενέγγυων πιστωτών. Αν συμμετέχει στη διαδικασία Εταιρεία Διαχείρισης Απαιτήσεων από Δάνεια και Πιστώσεις, στην οποία έχει ανατεθεί η διαχείριση απαιτήσεων σύμφωνα με τον ν. 4354/2015 ή/και τον ν. 3156/2003, μνημονεύονται διακριτά οι πιστωτές (δικαιούχοι των αντίστοιχων απαιτήσεων), με μνεία ότι εκπροσωπούνται από τη συμμετέχουσα Εταιρεία Διαχείρισης.

Για την εφαρμογή της κατηγοριοποίησης λαμβάνεται υπόψη ο έλεγχος συναίνεσης στη συμφωνία της επιχείρησης με τους πιστωτές και η ύπαρξη των απαιτούμενων από τον νόμο πλειοψηφιών των πιστωτών, με διάκριση

σε θιγόμενους και μη θιγόμενους πιστωτές από την προτεινόμενη συμφωνία εξυγίανσης, ήτοι σε πιστωτές για τους οποίους επέρχεται αλλαγή στη νομική τους κατάσταση στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης ή όχι. Μη θιγόμενοι πιστωτές θεωρούνται και αυτοί οι πιστωτές για τους οποίους υπάρχει υφιστάμενος διακανονισμός εξυπηρέτησης του χρέους μέχρι και την ημερομηνία κατάθεσης της συμφωνίας εξυγίανσης στο πτωχευτικό δικαστήριο, ο οποίος τηρείται στην συμφωνία εξυγίανσης. Οι μη θιγόμενοι πιστωτές θα εξαιρούνται στον έλεγχο συναίνεσης στη συμφωνία της επιχείρησης με τους πιστωτές και στην ύπαρξη των απαιτούμενων από το νόμο πλειοψηφιών των πιστωτών.

2. Προς τον σκοπό της βέλτιστης παρουσίασης της κατάστασης πιστωτών, ο εμπειρογνώμονας κάνει ειδική μνεία στις ενέγγυες απαιτήσεις πιστωτών και κατατάσσει τις απαιτήσεις πιστωτών στις εξής διακριτές κατηγορίες: απαιτήσεις με Ειδικά προνόμια των άρθρων 976 και 1007 ΚΠολΔ, Γενικά προνόμια του άρθρου 975 ΚΠολΔ, ανέγγυες απαιτήσεις.

3. Η βεβαίωση του εμπειρογνώμονα για την ακρίβεια και την εγκυρότητα της κατάστασης πιστωτών επαληθεύει ότι έχουν προσδιορισθεί όλοι οι Πιστωτές που πληρούν τα κριτήρια για να χαρακτηρισθούν ως ενέγγυοι και στηρίζεται στα ακόλουθα:

α) βεβαιώσεις υπολοίπου οφειλής και στοιχείων για τις εξασφαλίσεις από τους πιστωτές ή εναλλακτικά σε περίπτωση που προσκομίζεται από τον οφειλέτη πιστοποιητικό βαρών του τελευταίου εξαμήνου,

β) απαντήσεις των Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων και των Χρηματοδοτικών Φορέων για λογαριασμό των Εταιρειών Απόκτησης Απαιτήσεων του ν. 4354/2015, επί των επιστολών επιβεβαίωσης για την ύπαρξη προσημειώσεων και ενεχύρων,

γ) ενημέρωση από την επιχείρηση, καθώς και

δ) λοιπές πηγές πληροφόρησης.

Ο εμπειρογνώμονας επαληθεύει ότι έχει γίνει ορθά η ομαδοποίηση των πιστωτών στην αντίστοιχη κατηγορία και επιβεβαιώνει σε συμπληρωματική έκθεσή του, η οποία κατατίθεται στο δικαστήριο, την υπογραφή της συμφωνίας εξυγίανσης ή εναλλακτικά το αποτέλεσμα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας των πιστωτών για την συμφωνία εξυγίανσης, που τεκμαίρεται με βάση την προβλεπόμενη στο άρθρο 34 του ν. 4738/2020, ηλεκτρονική ψηφοφορία των πιστωτών, που διεξάγεται όπως προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 72 του ν. 4738/2020, υπουργική απόφαση. Σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ν. 4738/2020 και βάσει της κατάστασης πιστωτών, ο εμπειρογνώμονας υπολογίζει τα ποσοστά των συνααινούντων.

Άρθρο 7

Έλεγχος συναίνεσης και ύπαρξης απαιτούμενων πλειοψηφιών στη συμφωνία εξυγίανσης

1. Ο εμπειρογνώμονας εξετάζει τη συναίνεση στη συμφωνία επιχείρησης- πιστωτών και την ύπαρξη των απαιτούμενων από τον νόμο πλειοψηφιών των πιστωτών (παρ. 1 ή 2 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020). Συγκεκριμένα, η συμφωνία εξυγίανσης πρέπει να έχει υπογραφεί:

α) από την επιχείρηση (εκτός από την περίπτωση της παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020, όταν υπό προϋποθέσεις η συμφωνία έχει συναφθεί μόνο από πιστωτές) και από τις απαιτούμενες κατά την παρ. 1 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020, πλειοψηφίες, δηλαδή αφενός των πιστωτών που εκπροσωπούν περισσότερο από το 50 % των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο και αφετέρου περισσότερο από το 50 % των λοιπών απαιτήσεων ή εφόσον οι απαιτούμενες πλειοψηφίες των πιστωτών έχουν ψηφίσει θετικά σε ψηφοφορία με ηλεκτρονικά μέσα ή

β) μόνον από πιστωτές της επιχείρησης που συγκεκριμένον την ανωτέρω πλειοψηφία (στις περιπτώσεις που ορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020), στις εξής περιπτώσεις:

βα) εφόσον η επιχείρηση βρίσκεται, κατά τον χρόνο σύναψης της συμφωνίας, σε παύση πληρωμών ή,

ββ) αν πρόκειται για κεφαλαιουχική εταιρεία, εφόσον το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του οφειλέτη καταστεί κατώτερο του ενός δεκάτου (1/10) του μετοχικού κεφαλαίου και δεν έχει αποκατασταθεί τουλάχιστον στο ποσοστό αυτό, εντός της διαχειριστικής χρήσης που ακολουθεί την ημερομηνία αναφοράς του ετήσιου ισολογισμού στον οποίο διαπιστώνεται ότι συνέτρεξε η περίπτωση αυτή ή

βγ) αν η επιχείρηση δεν έχει υποβάλει προς καταχώριση οικονομικές καταστάσεις δυο (2) τουλάχιστον διαδοχικών διαχειριστικών χρήσεων ή

βδ) αν πρόκειται για εταιρεία περιορισμένης ευθύνης, συντρέχουν οι προϋποθέσεις εφαρμογής της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 3190/1955.

2. Αντίθετα, σε περίπτωση που η συμφωνία εξυγίανσης δεν έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν την πλειοψηφία των απαιτήσεων μίας από τις αναφερόμενες παραπάνω κατηγορίες, ο εμπειρογνώμονας εξετάζει ότι η συμφωνία εξυγίανσης πληροί τουλάχιστον τις ακόλουθες προϋποθέσεις σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 54:

α) έχει εγκριθεί από πιστωτές που εκπροσωπούν περισσότερο από το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνόλου των απαιτήσεων κατά της επιχείρησης και περισσότερο από πενήντα τοις εκατό (50%) των απαιτήσεων με ειδικό προνόμιο,

β) οι μη συναινούντες θιγόμενοι πιστωτές τυγχάνουν ευνοϊκότερης μεταχείρισης σε σχέση με κάθε πιστωτή του οποίου η απαίτηση έχει ελάσσονα εξοφλητική προτεραιότητα, όπου αυτό προκύπτει βάσει της κατάταξής τους στην πτωχευτική εκκαθάριση σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4738/2020,

γ) καμία κατηγορία θιγόμενων μερών δεν μπορεί, στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, να λάβει αξία μεγαλύτερη της συνολικής απαίτησής της κατά της επιχείρησης και

δ) ειδικά για τις επιχειρήσεις που ικανοποιούν τα κριτήρια προσδιορισμού της πολύ μικρής οντότητας του ν. 4308/2014, η συμφωνία έχει επιπροσθέτως προταθεί από τον οφειλέτη ή έχει τη συναίνεση της επιχείρησης.

3. Στην περίπτωση της προβλεπόμενης στο άρθρο 34 του ν. 4738/2020, ηλεκτρονικής ψηφοφορίας των πιστωτών, η συμφωνία τεκμαίρεται από το αποτέλεσμα που

εκδίδεται από την σχετική ηλεκτρονική εφαρμογή, όπως προβλέπεται στην κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 72 του ν. 4738/2020, υπουργική απόφαση και δύναται να υπάρχει συμπληρωματική έκθεση του εμπειρογνώμονα που περιλαμβάνει το αποτέλεσμα της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας των πιστωτών, η οποία θα κατατίθεται στο δικαστήριο.

Άρθρο 8

Επισκόπηση του επιχειρηματικού σχεδίου της επιχείρησης ως προς τις παραδοχές και τις προβλέψεις του

1. Προκειμένου ο εμπειρογνώμονας να αξιολογήσει εάν η συμφωνία εξυγίανσης διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη, ο οφειλέτης οφείλει να προσκομίσει στον εμπειρογνώμονα το επιχειρηματικό σχέδιο, όπως ορίζει το άρθρο 43 του ν. 4738/2020, στο οποίο έχουν ενσωματωθεί οι ρυθμίσεις/ενέργειες που προτείνονται στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης, όπως περιγράφεται στο άρθρο 39 του ν. 4738/2020.

Σε περίπτωση, όπου η συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται μόνο μεταξύ πιστωτών, το επιχειρηματικό σχέδιο καταρτίζεται από τους πιστωτές και τίθεται στη διάθεση του εμπειρογνώμονα, ο οποίος, λόγω έλλειψης πρόσβασης στον οφειλέτη και στα στοιχεία του, αξιολογεί το εν λόγω επιχειρηματικό σχέδιο, λοιπά διαθέσιμα στοιχεία που θέτουν στην διάθεσή του οι πιστωτές και δημόσια διαθέσιμα στοιχεία. Σε αυτήν την περίπτωση, καθώς δεν υπάρχει πρόσβαση στο σύνολο των στοιχείων του οφειλέτη, ο εμπειρογνώμονας επισημαίνει το γεγονός στην έκθεσή του και καταγράφει τα απαιτούμενα στοιχεία που δεν τέθηκαν στη διάθεση του, όπως ενδεικτικά τις απαιτούμενες στο άρθρο 16 της παρούσας, Συναλλαγές με Συνδεδεμένα Πρόσωπα.

Ο εμπειρογνώμονας δύναται να ζητήσει από τον οφειλέτη ή τους πιστωτές να προσκομίσουν τα υπολογιστικά φύλλα (ή χρηματοοικονομικό μοντέλο) τα οποία υποστηρίζουν το επιχειρηματικό σχέδιο. Ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, ο εμπειρογνώμονας μπορεί:

- να προβεί σε συνεντεύξεις με τον οφειλέτη ώστε να κατανοήσει τη βάση ετοιμασίας του επιχειρηματικού σχεδίου,

- να ζητήσει υποστηρικτικό υλικό που να στοιχειοθετεί τη δυνατότητα επίτευξης των προβλέψεων,

- να αντιπαραβάλλει τις παραδοχές με τα αντίστοιχα μεγέθη που είχαν επιτευχθεί ιστορικά, καθώς και με τις προβλέψεις της αγοράς, ώστε να διαπιστωθεί εάν υπάρχει συνέπεια στην χρηματοοικονομική πορεία του οφειλέτη.

2. Βάσει των ανωτέρω στην παρ. 1, ο εμπειρογνώμονας προβαίνει στην αξιολόγηση του επιχειρηματικού σχεδίου του άρθρου 43 του ν. 4738/2020 ως προς την βιωσιμότητα των οικονομικών παραδοχών και των προβλέψεών του.

3. Αξιολογείται επίσης η βιωσιμότητα και η πιστοληπτική ικανότητα του οφειλέτη με βάση ποσοτικά (οικονομικοί δείκτες) και ποιοτικά κριτήρια μετά τη συμφωνία εξυγίανσης. Η προτεινόμενη συμφωνία εξυγίανσης, η οποία θα βασίζεται και στο επιχειρηματικό σχέδιο που θα

τη συνοδεύει, πιθανολογείται ότι διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη, όπως αυτή αναδιαρθρώνεται βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης.

4. Ο Εμπειρογνώμονας ελέγχει αν το επιχειρηματικό σχέδιο περιλαμβάνει ενδεικτικά:

α) Τις βασικές παραδοχές κατάρτισης του επιχειρηματικού σχεδίου συμπεριλαμβανομένων τυχόν προτεινόμενων μέτρων αναδιάρθρωσης της επιχείρησης του οφειλέτη, όπως τη μεταβολή της σύνθεσης, των όρων ή της δομής των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού του ή οποιουδήποτε άλλου τμήματος της κεφαλαιακής του διάρθρωσης, όπως πώληση περιουσιακών στοιχείων ή τμημάτων της επιχείρησης, πώληση της επιχείρησης εν λειτουργία, καθώς και οποιοσδήποτε απαραίτητες επιχειρησιακές αλλαγές, ή συνδυασμό αυτών των στοιχείων,

β) την προτεινόμενη διάρκεια προτεινόμενων μέτρων αναδιάρθρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης, η οποία εγκρίνεται από τους συμβαλλόμενους, με την εξαίρεση των φορέων των οποίων η συναίνεση συνάγεται σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020 και σύμφωνα με το άρθρο 43 του ν. 4738/2020 έχει χρονική διάρκεια ίση με αυτή του επιχειρηματικού σχεδίου,

γ) την εκτιμώμενη κατάσταση Αποτελεσμάτων Χρήσης, την κατάσταση Οικονομικής Θέσης και την Κατάσταση Ταμειακών Ροών του οφειλέτη,

δ) κάθε νέα χρηματοδότηση η οποία αναμένεται στο πλαίσιο της συμφωνίας εξυγίανσης και του σκεπτικού της αναγκαιότητας της νέας χρηματοδότησης για την εφαρμογή της συμφωνίας.

5. Με βάση το επιχειρηματικό σχέδιο, θα πραγματοποιείται αξιολόγηση της βιωσιμότητας της επιχείρησης και της δυνατότητάς του να αποπληρώσει τις δανειακές και λοιπές υποχρεώσεις του που αφορούν το υπό ρύθμιση χρέος του. Ο εμπειρογνώμονας, με τα συμπεράσματα της μελέτης βιωσιμότητας, παρουσιάζει και αξιολογεί στην έκθεσή του χρηματοοικονομικούς δείκτες, όπως ενδεικτικά παρουσιάζονται παρακάτω (και θα αναπροσαρμόζονται ανάλογα κατά περίπτωση):

α) Δείκτης Ικανότητας Αποπληρωμής Δανειακών και μη Υποχρεώσεων (Service Coverage Ratio - SCR)

β) Δείκτης Χρόνου Αποπληρωμής Δανειακών και μη Υποχρεώσεων

γ) Δείκτης καθαρού δανεισμού ως προς τα κέρδη προ φόρων, τόκων και αποσβέσεων (EBITDA)

δ) Δείκτης κερδών προ Φόρων, Τόκων και Αποσβέσεων ως προς τους χρηματοοικονομικούς τόκους

ε) Δείκτης καθαρής παρούσας αξίας των ταμειακών διαθέσιμων προς εξυπηρέτηση του τραπεζικού δανεισμού ως προς το χρέος (LLCR).

Επιπρόσθετα χρήσιμοι χρηματοοικονομικοί δείκτες που δύναται ο εμπειρογνώμονας να εξετάζει, κατά περίπτωση, είναι ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, ο Δείκτης Κεφαλαιακής Επάρκειας και ο Δείκτης Άμεσης Ρευστότητας.

Άρθρο 9

Άσκηση βίαιης ρευστοποίησης σε περίπτωση πτώχευσης

1. Η έκθεση του εμπειρογνώμονα περιλαμβάνει το σενάριο της βίαιης ρευστοποίησης του ενεργητικού της

επιχείρησης του οφειλέτη σε περίπτωση πτώχευσης, το οποίο θα βασίζεται στις προσωρινές οικονομικές καταστάσεις με ημερομηνία αναφοράς έως τρεις (3) μήνες πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης στο δικαστήριο, οι οποίες θα επισκοπηθούν από τον εμπειρογνώμονα.

2. Για την άσκηση βίαιης ρευστοποίησης σε περίπτωση πτώχευσης, ο εμπειρογνώμονας λαμβάνει τις εξής παραδοχές: (i) ως μέγιστη απαιτούμενη διάρκεια για τη ρευστοποίηση συγκεκριμένων στοιχείων του Ενεργητικού (πχ ακίνητα, αποθέματα) σε καθεστώς πτώχευσης ορίζεται η περίοδος έως πέντε (5) έτη, (ii) οι αξίες πρέπει να προσδιορίζονται σε όρους καθαρής παρούσας αξίας (NPV), καθώς η ρευστοποιήσιμη αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων θα πρέπει να προεξοφλείται κατά το ορισθέν χρονικό διάστημα που απαιτείται για την ολοκλήρωση της διανομής της ρευστοποιήσιμης αξίας στους πιστωτές και (iii) τα έξοδα που θα απαιτηθούν για την ολοκλήρωση της διανομής της ρευστοποιήσιμης αξίας στους πιστωτές δεν δύνανται να υπερβαίνουν ως ποσοστό το 5% της ρευστοποιήσιμης αξίας.

3. Η έκθεση περιλαμβάνει κατάσταση των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, με προσδιορισμό της εμπορικής αξίας τους και της αξίας βίαιης ρευστοποίησής τους. Η εκτίμηση της εμπορικής αξίας και της αξίας βίαιης ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη διενεργείται σύμφωνα με συγκεκριμένα εκτιμητικά πρότυπα υπολογισμού ανάλογα με το είδος του περιουσιακού στοιχείου.

4. Για τον προσδιορισμό της αξίας ρευστοποίησης των ακινήτων, ως βάση εκτίμησης χρησιμοποιείται η εμπορική αξία τους σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά Εκτιμητικά Πρότυπα (π.χ. EVS 8th Edition 2016), ενώ εφαρμόζονται συγκεκριμένες μέθοδοι εκτίμησης ανάλογα με το είδος του ακινήτου, όπως μέθοδος προεξόφλησης χρηματορροών, μέθοδος των συγκριτικών στοιχείων.

5. Για τον προσδιορισμό της «αξίας βίαιης ρευστοποίησης», η οποία ορίζεται ως η αξία που θα ελάμβαναν οι πιστωτές σε περίπτωση πτωχευτικής εκποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη, ο εμπειρογνώμονας ελέγχει και λαμβάνει υπόψη τα εξής:

α) Για τα ακίνητα:

αα) Έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή ακινήτων του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με την παρ. Γ' του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), εφόσον είναι διαθέσιμη, η οποία θα πρέπει να είναι εντός τριών (3) μηνών πριν από την ημερομηνία κατάθεσης αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης. Ο εμπειρογνώμονας ενσωματώνει στην έκθεσή του, τα στοιχεία της έκθεσης του πιστοποιημένου εκτιμητή ακινήτων. Σε περίπτωση που προσκομίζονται περισσότερες εκθέσεις εκτιμητών από τον οφειλέτη ή τους Χρηματοδοτικούς Φορείς, ή το Δημόσιο/Δημόσιους Φορείς, λαμβάνεται υπόψη η έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή ακινήτων που αποφασίζει η πλειοψηφία των ενέγγυων πιστωτών, κατόπιν σχετικού αιτήματος του εμπειρογνώμονα.

Ο εμπειρογνώμονας εκφράζει γνώμη για τους λόγους και τις απαραίτητες προσαρμογές, οι οποίες επεξηγούνται αναλυτικά από τον πιστοποιημένο εκτιμητή ακι-

νήτων που η τελική ρευστοποιήσιμη αξία ανά ακίνητο κατά την άσκηση βίαιης ρευστοποίησης υπολείπεται της φορολογητέας αξίας για τον υπολογισμό του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ή της αντικειμενικής αξίας για ακίνητα που δεν προσδιορίζεται ΕΝ.Φ.Ι.Α..

Εφόσον η τελική ρευστοποιήσιμη αξία του ακινήτου, η οποία προκύπτει βάσει της εκτίμησης του πιστοποιημένου εκτιμητή, είναι χαμηλότερη από την αντίστοιχη φορολογητέα αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., η ρευστοποιήσιμη αξία του ακινήτου, τεκμηριώνεται και επεξηγείται επαρκώς από τον πιστοποιημένο εκτιμητή ακινήτων και λαμβάνεται υπόψη από τον εμπειρογνώμονα κατά την άσκηση βίαιης ρευστοποίησης.

αβ) Σε περίπτωση που δεν προσκομίζεται έκθεση πιστοποιημένου εκτιμητή ακινήτων, ο εμπειρογνώμονας λαμβάνει υπόψη τη φορολογητέα αξία για τον υπολογισμό του ενιαίου φόρου ιδιοκτησίας ακινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α), σύμφωνα με τον ν. 4223/2013, από την τελευταία συνταχθείσα δήλωση ΕΝ.Φ.Ι.Α. - πράξη προσδιορισμού φόρου.

αγ) Για ακίνητα για τα οποία δεν προσδιορίζεται αξία ΕΝ.Φ.Ι.Α., λαμβάνεται υπόψη η αντικειμενική αξία αυτών, όπως αυτή προκύπτει από τις διατάξεις του άρθρου 41 Α' του ν. 1249/1982 και τις ισχύουσες κατ' εξουσιοδότηση κανονιστικές πράξεις.

β) Για τα κινητά:

βα) Για όσα κινητά σχετίζονται με την άσκηση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του οφειλέτη, όπως ενσώματα και άυλα πάγια πλην ακινήτων, αποθέματα, χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (π.χ. απαιτήσεις, τίτλοι, καταθέσεις, μετρητά, μετοχές), λαμβάνεται υπόψη η αξία βίαιης ρευστοποίησης, όπως αυτή προσδιορίζεται με βάση τους λογιστικούς κανόνες, αρχές και τους κανόνες επιμέτρησης και προκύπτει από τα διαθέσιμα υποστηρικτικά έγγραφα και στοιχεία που θα ληφθούν από τον οφειλέτη και εφόσον απαιτηθεί, από εξειδικευμένο εκτιμητή, όπως για παράδειγμα σε περιπτώσεις εξειδικευμένου μηχανολογικού εξοπλισμού.

ββ) Για όσα κινητά δεν υπάρχουν στην ανωτέρω υποπερίπτωση (βα) και αφορούν σε κινητά μεγάλης αξίας, ήτοι μεγαλύτερης των 10.000 ευρώ, λαμβάνεται υπόψη η αξία (ανά περίπτωση κινητού), όπως προκύπτει από έκθεση εξειδικευμένου, εκτιμητή. Σε περίπτωση που αυτή δεν υπάρχει, λαμβάνεται υπόψη η αξία που προσκομίζει ο οφειλέτης, για την επαλήθευση της οποίας ο εμπειρογνώμονας δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα υποστηρικτικά έγγραφα και η οποία αξία δεν δύναται να υπολείπεται αυτής που αναγράφεται σε εν ισχύ σύμβαση ασφάλισης των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων, εφόσον υπάρχει.

βγ) Για κινητά μικρής αξίας, ήτοι μικρότερης από 10.000 ευρώ, λαμβάνεται υπόψη η αξία που προκύπτει από στοιχεία που προσκομίζει ο οφειλέτης, για την επαλήθευση της οποίας ο εμπειρογνώμονας δύναται να ζητήσει τυχόν διαθέσιμα υποστηρικτικά έγγραφα.

6. Για την ρευστοποίηση των στοιχείων του Ενεργητικού, ο εμπειρογνώμονας, λαμβάνοντας υπόψη την αναμορφωμένη οικονομική θέση, όπως προκύπτει στο Παράρτημα Γ, θα πρέπει να προσδιορίσει την αξία που προκύπτει στο υποθετικό σενάριο της βίαιης ρευστο-

ποίησης. Σε αυτό το σενάριο, ο οφειλέτης διακόπτει άμεσα τη λειτουργική του δραστηριότητα και αρχίζει η διαδικασία εκποίησης των στοιχείων του ενεργητικού. Δεδομένου, ότι η διάθεση των στοιχείων ενεργητικού δεν διενεργείται στο πλαίσιο μιας ομαλής «διαδικασίας» εξεύρεσης δυνητικών αγοραστών, ο εμπειρογνώμονας εφαρμόζει επί των αναπροσαρμοσμένων κονδυλίων του Ισολογισμού περαιτέρω συντελεστές απομείωσης (βάσει ποιοτικών κριτηρίων, όπως τοποθεσία, χαρακτηριστικά, χρήση, παλαιότητα κ.ά), ως αποτέλεσμα της μη δυνατότητας διαπραγμάτευσης με τους δυνητικούς αγοραστές, της περαιτέρω απαξίωσης κ.ά. Ο εμπειρογνώμονας θα πρέπει να αιτιολογεί πλήρως την επιλογή των συγκεκριμένων συντελεστών απομείωσης. Εφόσον απαιτηθεί, η αξία βίαιης ρευστοποίησης, μπορεί να προκύπτει από εκθέσεις τρίτων, π.χ. Πιστοποιημένου Εκτιμητή Ακινήτων.

7. Για τον μερισμό της ρευστοποιήσιμης αξίας, ο Εμπειρογνώμονας θα πρέπει να καταρτίζει ξεχωριστό πίνακα κατάταξης για έκαστο των βεβαρημένων στοιχείων του οφειλέτη, εφόσον υφίστανται περιουσιακά στοιχεία επί των οποίων υφίστανται εμπράγματα ασφάλειες. Η κατάταξη των πιστωτών γίνεται κατ' αναλογική εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 975 - 978 ΚΠολΔ, σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 167 του ν. 4738/2020.

8. Σε περίπτωση συρροής προνομίων ακολουθείται η διαδικασία των άρθρων 977 και 977Α του ΚΠολΔ.

9. Τέλος, ο εμπειρογνώμονας υπολογίζει την ανάκτηση ανά πιστωτή και προβαίνει σε κατάρτιση πίνακα στον οποίο θα αποτυπώνονται συνοπτικά τα αποτελέσματα της άσκησης βίαιης ρευστοποίησης ανά κατηγορία πιστωτή. Συγκεκριμένα, θα υπολογίζεται η ποσοστιαία ανάκτηση σε σχέση με το συνολικό ύψος της αρχικής οφειλής, ενώ θα προσδιορίζεται και το ύψος της οφειλής που παραμένει ανεξόφλητο μετά το πέρας της διαδικασίας.

Άρθρο 10

Επισκόπηση της προτεινόμενης συμφωνίας εξυγίανσης

1. Το περιεχόμενο της συμφωνίας εξυγίανσης διαμορφώνεται ελεύθερα, καθώς οι πιστωτές και ο οφειλέτης μπορούν να συμφωνήσουν να ρυθμίσουν τις οφειλές του τελευταίου με οποιονδήποτε τρόπο και χωρίς κανέναν περιορισμό, πέραν των ρητά αναφερόμενων στις διατάξεις του ν. 4738/2020.

2. Ο εμπειρογνώμονας ελέγχει εάν η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνει κατ' ελάχιστο α) εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας, β) την αρχή της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών και γ) την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης των πιστωτών που βρίσκονται στην ίδια θέση (περ. α, β και δ της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020).

3. Σε περίπτωση που στη συμφωνία εξυγίανσης προβλέπεται περιορισμός ή διαγραφή απαιτήσεων του Δημοσίου και των Δημόσιων Φορέων, που δεν έχουν βεβαιωθεί κατά τον χρόνο υπογραφής της συμφωνίας και δεν εμφανίζονται στα βιβλία του οφειλέτη, απαιτείται να περιλαμβάνεται ρητή και διακριτή επισήμανση υπό τη μορφή πρόβλεψης, με εκτίμηση της δυνατότητας

αποπληρωμής με βάση τις προβλεπόμενες ταμειακές ροές της επιχείρησης στο οικείο κεφάλαιο της έκθεσης του εμπειρογνώμονα.

4. Προκειμένου να διαπιστωθεί η τήρηση της αρχής της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών του άρθρου 31 του ν. 4738/2020, η έκθεση περιλαμβάνει πίνακα/πίνακες κατάταξης των πιστωτών, όπου κατατάσσονται οι απαιτήσεις αυτών. Η πλήρωση του κριτηρίου αυτού απαιτείται να εξετάζεται σε σχέση με τους μη συναινούντες πιστωτές, καθώς και τους πιστωτές των οποίων η συναίνεση συνάγεται ή δύναται να συναχθεί σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020. Η αρχή της μη χειροτέρευσης των πιστωτών πληρούται εάν κανείς από τους μη συναινούντες πιστωτές δεν βρεθεί, βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης, σε χειρότερη θέση από τη θέση στην οποία θα βρισκόταν σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη.

5. Η συμφωνία εξυγίανσης αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές που βρίσκονται στην ίδια θέση. Αποκλίσεις από την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης μεταξύ των πιστωτών επιτρέπονται για σπουδαίο επιχειρηματικό ή κοινωνικό λόγο που εκτίθεται ειδικά στην έκθεση του εμπειρογνώμονα ή αν ο θιγόμενος πιστωτής συναινεί στην απόκλιση. Ενδεικτικά, δύνανται να τύχουν ευνοϊκής μεταχείρισης απαιτήσεις πιστωτών της επιχείρησης του οφειλέτη, η μη ικανοποίηση των οποίων βλάπτει ουσιωδώς τη φήμη της ή τη συνέχιση της επιχείρησης, απαιτήσεις, η εξόφληση των οποίων είναι αναγκαία για τη διατροφή του πιστωτή και της οικογένειάς του, καθώς και εργατικές απαιτήσεις.

6. Σε περίπτωση που η συμφωνία εξυγίανσης περιλαμβάνει τη μεταβίβαση περιουσίας και υποχρεώσεων επιχείρησης σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 64 του ν. 4738/2020), τότε ο εμπειρογνώμονας θα προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες: α) επισκόπηση του επιχειρηματικού σχεδίου που έχει συνταχθεί από τον αποκτώντα τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού, β) επισκόπηση του επιχειρηματικού σχεδίου που αφορά τον οφειλέτη μετά τη μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, εφόσον προβλέπεται η συνέχιση της δραστηριότητας, καθώς και του τρόπου εξόφλησης/ρύθμισης των υπολοίπων υποχρεώσεων και γ) σε περίπτωση που ο οφειλέτης, μετά την μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, τίθεται σε εκκαθάριση, τότε θα πρέπει να επισκοπηθεί ο τρόπος ικανοποίησης των πιστωτών από το τίμημα και από το προϊόν εκκαθάρισης.

Άρθρο 11

Ανάκτηση ανά κατηγορία Πιστωτών - Υπολογισμός του βαθμού ικανοποίησης των πιστωτών

1. Ο εμπειρογνώμονας συγκρίνει τα αποτελέσματα της πτώχευσης (άσκηση βίαιης ρευστοποίησης) και της συμφωνίας εξυγίανσης ως προς την ικανοποίηση των πιστωτών. Στην έκθεση περιλαμβάνονται πίνακες υπολογισμού του βαθμού ικανοποίησης των πιστωτών (ανά πιστωτή και συνολικά) βάσει των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης. Ο εμπειρογνώμονας, λαμβάνοντας υπόψη τις προϋπολογιστικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις

(εάν αυτές είναι διαθέσιμες), προσδιορίζει τα ανακτώμενα ποσά σε παρούσα αξία και τα αντίστοιχα ποσοστά ανάκτησης ανά πιστωτή ή κατηγορίες πιστωτών (πχ Γενικά Πρόνομια, Ειδικά Πρόνομια και Ανέγγυους). Για τον υπολογισμό της παρούσας αξίας θα εφαρμοσθεί το προεξοφλητικό επιτόκιο που ορίζεται στην παρ. 3 του παρόντος.

2. Προκειμένου να τηρείται η αρχή της μη χειροτέρευσης κάθε πιστωτή, θα πρέπει ο βαθμός ικανοποίησης βάσει των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης να είναι υψηλότερος του βαθμού ικανοποίησης σε περίπτωση πτωχευτικής εκτέλεσης και να παρουσιάζεται η σύγκριση σε διακριτούς πίνακες σύγκρισης. Στους ανωτέρω πίνακες περιλαμβάνονται όχι μόνο τα πορίσματα της σύγκρισης (εκτιμώμενα ποσά αποπληρωμής ανά πιστωτή), αλλά αποτυπώνεται η εφαρμογή των ισχυόντων κανόνων κατάταξης (άρθρα 975-978 ΚΠολΔ, όπως αυτά διαμορφώνονται με τις τροποποιήσεις των άρθρων 167 και 169 του ν. 4738/2020). Είναι δυνατή η σύμπραξη δικηγόρου ή συμβολαιογράφου, ο οποίος θα συνυπογράψει τους πίνακες, βεβαιώνοντας την ορθότητα εφαρμογής των κανόνων κατάταξης, άλλως, η ορθότητα κατάταξης βεβαιώνεται από τον ίδιο τον εμπειρογνώμονα, ο οποίος φέρει το βάρος της ευθύνης που προβλέπεται στην παρ. 4 του άρθρου 48 του ν. 4738/2020.

3. Για τον αριθμό, το ύψος των δόσεων καταβολής και το ποσό που προσδιορίζεται στη συμφωνία εξυγίανσης για την αποπληρωμή οφειλών προς το Δημόσιο και Δημοσίους Φορείς, υπολογίζεται η Καθαρή Παρούσα Αξία τους χρησιμοποιώντας ως προεξοφλητικό επιτόκιο το μέσο σταθμικό κόστος χρηματοδότησης του οφειλέτη, όπως αυτό προκύπτει από την προτεινόμενη συμφωνία εξυγίανσης, κατά τη διάρκεια της ρύθμισης οφειλών και θα συγκρίνεται με τους πίνακες υπολογισμού του βαθμού ικανοποίησης κάθε πιστωτή και συνολικά στην άσκηση βίαιης ρευστοποίησης.

4. Σε περίπτωση που η συμφωνία εξυγίανσης προβλέπει τη μεταβίβαση περιουσίας και υποχρεώσεων επιχείρησης σε εκτέλεση συμφωνίας εξυγίανσης (άρθρο 64 του ν. 4738/2020) χωρίς να προσδιορίζεται το ποσό αποπληρωμής των απαιτήσεων του Δημοσίου ή/και ο χρόνος αποπληρωμής, ο εμπειρογνώμονας δηλώνει ότι δεν μπορεί να βεβαιώσει τη μη χειροτέρευση της θέσης του Δημοσίου για την εφαρμογή του τεκμηρίου συναίνεσης της παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020.

Άρθρο 12

Γνώμη του εμπειρογνώμονα

Όπου στη παρούσα υπουργική απόφαση αναφέρεται η ανάγκη για παροχή βεβαίωσης ή διασφάλισης εκ μέρους του εμπειρογνώμονα, νοείται η «έκφραση γνώμης» ή «απόκτηση εύλογης διασφάλισης», όπως προβλέπεται από τον ν. 4449/2017, τον Κανονισμό 537/2014 της Ε.Ε. και τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου.

Στην έκθεση εκφέρεται η γνώμη του εμπειρογνώμονα:

ι. Επί των επιπτώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφόσον υπάρχουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις) ή στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, όπως

αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4172/2013 και στην εγκύκλιο ΠΟΛ 1142/2015.

ii. Επί των λόγων αδυναμίας αποπληρωμής των υποχρεώσεων του οφειλέτη.

iii. Επί της ακρίβειας και εγκυρότητας της κατάστασης πιστωτών.

iv. Επί της ανάγκης ή μη ένταξης του οφειλέτη σε προπτωχευτική διαδικασία εξυγίανσης.

v. Επί της πλήρους εφαρμογής της Ευρωπαϊκής νομοθεσίας ρύθμισης οφειλών, των οδηγιών της Ευρωπαϊκής Αρχής Τραπεζών (EBA Guidelines) και του συναφούς εθνικού δικαίου ρύθμισης οφειλών. Ειδικότερα, παρουσιάζονται εκτενώς και αξιολογούνται από τον εμπειρογνώμονα:

α) Ο προσδιορισμός της ικανότητας αποπληρωμής του οφειλέτη με σαφή ανάλυση της υφιστάμενης χρηματοοικονομικής του κατάστασης βάσει κατάλληλων πληροφοριών, χρηματοοικονομικών δεικτών και κρίσιμων παραγόντων της συμφωνίας εξυγίανσης, όπως η ικανότητα εξυπηρέτησης των οφειλών και το συνολικό αναδιαρθρωμένο χρέος του οφειλέτη.

β) Η δυνατότητα τήρησης των όρων της συμφωνίας εξυγίανσης από τον οφειλέτη και πλήρους εξόφλησης του αναδιαρθρωμένου χρέους του.

γ) Ο διακανονισμός του συνόλου των ληξιπροθέσμων οφειλών βάσει της συμφωνίας εξυγίανσης και η εκτίμηση για σημαντική μείωση του αναδιαρθρωμένου χρέους του οφειλέτη σε μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη βάση.

δ) Η αποφυγή ανάγκης για μελλοντικές ρυθμίσεις του αναδιαρθρωμένου χρέους του οφειλέτη λόγω της επικύρωσης της συμφωνίας εξυγίανσης.

vi. Επί της πλήρωσης των κριτηρίων ένταξης του οφειλέτη στις ευεργετικές διατάξεις της προπτωχευτικής διαδικασίας (ήτοι απαιτούμενη συναίνεση πιστωτών και ενέγγυων πιστωτών). Στην εν λόγω ενότητα θα πρέπει να καταγράφεται και η πλήρωση του τεκμηρίου συναίνεσης για την συμμετοχή του Δημοσίου και Δημόσιων Φορέων στην συμφωνία εξυγίανσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 37 του ν. 4738/2020.

vii. Εάν η Συμφωνία εξυγίανσης συνάπτεται με τη συναίνεση του οφειλέτη ή μόνο από πιστωτές (παρ. 2 του άρθρου 34 του ν. 4738/2020).

viii. Εάν πληρούνται οι αρχές της μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών και της ισότιμης μεταχείρισης των πιστωτών που βρίσκονται στην ίδια θέση (άρθρο 31 και περ. β και δ της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020).

ix. Εάν η συμφωνία εξυγίανσης πιθανολογείται ότι διαμορφώνει εύλογη προοπτική εξασφάλισης της βιωσιμότητας της επιχείρησης του οφειλέτη. (περ. α της παρ. 3 του άρθρου 54 του ν. 4738/2020).

Άρθρο 13

Σύμπραξη του εμπειρογνώμονα με τρίτα πρόσωπα

Σε περιπτώσεις που ο εμπειρογνώμονας δεν διαθέτει απαιτούμενες γνώσεις σε θέματα που αφορούν την εκτίμηση της αξίας βίαιης ρευστοποίησης των περιουσιακών στοιχείων του οφειλέτη ή για να βεβαιώσει ο ίδιος την

ορθότητα του πίνακα κατάταξης των απαιτήσεων των πιστωτών σε περίπτωση πτώχευσης του οφειλέτη (ο οποίος απαιτείται να περιλαμβάνεται στην έκθεση για την εκτίμηση του βαθμού ικανοποίησης κάθε πιστωτή ξεχωριστά και συνολικά όλων των πιστωτών), προβλέπεται η σύμπραξη του με τρίτα πρόσωπα που διαθέτουν πιστοποιημένη γνώση (όπως πιστοποιημένοι εκτιμητές ακινήτων, συμβολαιογράφοι, δικηγόροι κ.ά.).

Ο εμπειρογνώμονας και οι τυχόν συμπράττοντες με αυτόν, κατά τον λόγο της σύμπραξής τους, βεβαιώνουν την ακρίβεια και εγκυρότητα όλων των παραπάνω και της κατάστασης των πιστωτών (κάνοντας ειδική μνεία στους ενέγγυους πιστωτές) και εκφέρουν την γνώμη τους ως προς την τήρηση της αρχής μη χειροτέρευσης της θέσης των πιστωτών λόγω εφαρμογής της συμφωνίας εξυγίανσης, καθώς και ότι η συμφωνία εξυγίανσης αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ισότιμης μεταχείρισης τους πιστωτές που βρίσκονται στην ίδια θέση.

Άρθρο 14

Αμοιβή του εμπειρογνώμονα

Η αμοιβή του εμπειρογνώμονα συμφωνείται ελεύθερα και βαρύνει τον οφειλέτη. Στην περίπτωση της συμφωνίας εξυγίανσης που συνάπτεται μόνον από τους πιστωτές του οφειλέτη, η αμοιβή του εμπειρογνώμονα βαρύνει τους αιτούντες την επικύρωση συμφωνίας πιστωτές. Το 30% της αμοιβής του εμπειρογνώμονα καταβάλλεται κατά την ανάθεση και το υπολειπόμενο ποσό εξοφλείται το αργότερο έως την παράδοση της εργασίας που του έχει ανατεθεί.

Άρθρο 15

Ευθύνη εμπειρογνώμονα

Ο εμπειρογνώμονας υποχρεούται να εκτελεί τα καθήκοντά του με ευσυνειδησία, αντικειμενικότητα και αμεροληψία. Έναντι των πιστωτών και του οφειλέτη, ο εμπειρογνώμονας ευθύνεται μόνο για δόλο, όπως αυτός προσδιορίζεται στην παρ. 1 του άρθρου 27 του Ποινικού Κώδικα ή βαριά αμέλεια, όπως προσδιορίζεται στο άρθρο 330 του Αστικού Κώδικα.

Στην περίπτωση που ο εμπειρογνώμονας είναι Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής, η ευθύνη αυτή υπάγεται στις διατάξεις του άρθρου 37 του ν. 4449/2017.

Άρθρο 16

Δόλια βλάβη των πιστωτών - Συναλλαγές της τελευταίας πενταετίας με συνδεδεμένα πρόσωπα

1. Το δικαστήριο επικυρώνει τη συμφωνία εξυγίανσης εφόσον αυτή δεν είναι αποτέλεσμα δόλου και δεν παραβιάζει διατάξεις αναγκαστικού δικαίου, ιδίως του δικαίου του ανταγωνισμού. Η συμφωνία εξυγίανσης μπορεί να ακυρωθεί μετά από απόφαση του δικαστηρίου, με αίτηση όποιου έχει έννομο συμφέρον, εάν μετά από την επικύρωση αποκαλυφθεί ότι η συμφωνία αποτέλεσε προϊόν δόλου του οφειλέτη ή συμπαιγνίας του με πιστωτή ή τρίτο, ιδίως λόγω απόκρυψης του ενεργητικού ή διόγκωσης του παθητικού του, υπό την προϋπόθεση ότι η ζημία που υπέστη ο αιτών από τον δόλο ή τη συ-

μπαιγνία δεν μπορεί να αποκατασταθεί με την καταβολή αποζημίωσης από τους υπαίτιους.

2. Η παρουσίαση της οργανωτικής δομής και της διοίκησης της επιχείρησης περιλαμβάνει:

α) την έκφραση γνώμης του εμπειρογνώμονα επί των επιπτώσεων στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις (εφόσον υπάρχουν χρηματοοικονομικές καταστάσεις) ή στην οικονομική κατάσταση του οφειλέτη των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων προσώπων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 2 του ν. 4172/2013 και στην εγκύκλιο ΠΟΛ 1142/2015.

Για τον σκοπό αυτόν αξιοποιούνται οι πληροφορίες που υπάρχουν στα λογιστικά αρχεία της επιχείρησης (λογιστικά βιβλία, ισοζύγια λογαριασμών, φορολογικές δηλώσεις, φάκελος τεκμηριώσεως ενδο-ομιλικών συναλλαγών), παρατηρήσεις στις εκθέσεις των ορκωτών ελεγκτών (εφόσον υπάρχουν), σχετικές πληροφορίες για τις συνδεδεμένες επιχειρήσεις που υπάρχουν στα αρχεία των χρηματοδοτικών φορέων, του Δημόσιου και των Δημόσιων Φορέων, οικονομικές καταστάσεις συνδεδεμένων επιχειρήσεων που έχουν υποβληθεί στο ΓΕΜΗ ή άλλα στοιχεία που θα περιέλθουν στην γνώση του εμπειρογνώμονα.

β) την καταγραφή και έλεγχο από τον εμπειρογνώμονα, με βάση τις πηγές πληροφοριών της ανωτέρω περ. α) και σχετικής δήλωσης της επιχείρησης κάθε μεταβίβασης ή επιβάρυνσης περιουσιακού στοιχείου της, που έγινε εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης και για κάθε καταβολή μερίσματος από την επιχείρηση προς τους μετόχους ή εταίρους ή άλλη συναλλαγή, εκτός των τρεχουσών συναλλαγών της, που

έγινε εντός των τελευταίων είκοσι τεσσάρων (24) μηνών πριν από την υποβολή της αίτησης,

γ) την καταγραφή από τον εμπειρογνώμονα, των στοιχείων κάθε νομικού προσώπου συνδεδεμένου με την επιχείρηση με ημερομηνία σύστασης εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης, καθώς και πλήρη στοιχεία ακινήτων ή άλλων περιουσιακών στοιχείων που τυχόν μεταβιβάστηκαν από την επιχείρηση σε πρόσωπα συνδεδεμένα με την επιχείρηση εντός των τελευταίων πέντε (5) ετών πριν από την υποβολή της αίτησης,

δ) τον κατάλογο των προσώπων που αμείβονται από την επιχείρηση και τα οποία αποτελούν συνδεδεμένα πρόσωπα με αυτήν, καθώς και ανάλυση των αμοιβών αυτών κατά τους τελευταίους είκοσι τέσσερις (24) μήνες πριν από την υποβολή της αίτησης.

Ως «πρόσωπα συνδεδεμένα με την επιχείρηση» νοούνται:

(αα) όταν ο οφειλέτης είναι φυσικό πρόσωπο, οι σύζυγοι, οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι δευτέρου βαθμού, καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από την επιχείρηση,

(ββ) όταν ο οφειλέτης είναι νομικό πρόσωπο, τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που ελέγχουν το νομικό πρόσωπο του οφειλέτη, καθώς και οι σύζυγοι και οι συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του δεύτερου βαθμού των ανωτέρω φυσικών προσώπων. Επίσης, τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τον οφειλέτη.

Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ασκεί έλεγχο όταν συντρέχει μία από τις περιπτώσεις του άρθρου 32 του ν. 4308/2014 (Α' 251).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α – ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΙΣΤΩΤΩΝ

Ενδεικτικός τρόπος παρουσίασης της κατάστασης πιστωτών παρατίθεται κατωτέρω:

Όμιλος: ΕΥΡΩ	Σύνολο βάσει ισολογίου	Συμψηφισμοί/Αναπαζομησεις	Τελικό Υπόλοιπο	Ποσοστό
Απατήσεις πιστωτών με Γενικό Προνόμιο				
Απατήσεις Ελληνικού Δημοσίου				
Απατήσεις Ασφαλιστικών Ταμείων				
Απατήσεις Εργαζομένων				
Σύνολο απατήσεων πιστωτών με γενικό προνόμιο				
Απατήσεις πιστωτών με Ειδικό Προνόμιο				
Απατήσεις Τράπεζας Α				
Απατήσεις Τράπεζας Β				
Απατήσεις Τράπεζας Γ				
Απατήσεις Τράπεζας Δ				
Απατήσεις Ελληνικού Δημοσίου (με εξασφάλιση)				
Απατήσεις Ασφαλιστικών Ταμείων (με εξασφάλιση)				
Σύνολο απατήσεων πιστωτών με ειδικό προνόμιο				
Απατήσεις Άνευ Προνομίου				
Απατήσεις πιστωτών (άνευ προνομίου και εξασφαλίσεων)				
Προμηθευτής Α				
Προμηθευτής Β				
Πιστωτής Α				
Σύνολο απατήσεων άνευ προνομίου				
Γενικό Σύνολο				

Ενδεικτικός τρόπος παρουσίασης της κατάταξης πιστωτών παρατίθεται παρακάτω:

Πιστωτής	Σύνολο Υποχρέωσης (ποσά σε €)	Ενέγγυος /Ανέγγυος	Εξασφαλισμένο μέρος Υποχρέωσης (ποσά σε €)	Ειδικό/Γενικό Προνόμιο	Θιγόμενος / Μη Θιγόμενος	Συμφωνών ή Μη Συμφωνών
Τράπεζα Α		Ενέγγυος		Ειδικό Προνόμιο	Θιγόμενος	Συμφωνών
Τράπεζα Β		Ενέγγυος		Ειδικό Προνόμιο	Θιγόμενος	Μη Συμφωνών
Ασφαλ. Ταμείο		Ενέγγυος		Γενικό Προνόμιο	Θιγόμενος	Συμφωνών*
Ελληνικό Δημόσιο		Ανέγγυος		Γενικό Προνόμιο	Θιγόμενος	Συμφωνών*
Εργαζόμενοι		Ανέγγυος		Γενικό Προνόμιο	Μη Θιγόμενος	Μη Συμφωνών
Προμηθευτής Α		Ανέγγυος		Ανέγγυος	Μη Θιγόμενος	Μη Συμφωνών

*Ως Συμφωνών πιστωτής θεωρείται και κάθε πρόσωπο που συναινεί στην συμφωνία εξυγίανσης, ακόμη και αν δεν την υπογράψει, αν πληρούνται συσσωρευτικά οι προϋποθέσεις της παρ.2 του άρθρου 37 του ν.4738/2020.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ – ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΙΣ ΕΛΕΓΜΕΝΟΥ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΕΩΣ ΤΗΝ ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3, αναμορφώσεις δύνανται ενδεικτικά να προκύπτουν στις κάτωθι περιπτώσεις:

- Ισολογισμός: Συμφωνία των κονδυλίων του Ισολογισμού με τους αντίστοιχους λογαριασμούς γενικής λογιστικής, όπως προκύπτουν από το ισοζύγιο γενικής λογιστικής ή τα λογιστικά βιβλία που τηρεί ο οφειλέτης.
- Ενσώματα Πάγια Περιουσιακά Στοιχεία: Διενεργείται συμφωνία των λογιστικών υπολοίπων με το Μητρώο Παγίων και αντιπαραβολή των λογιστικών αξιών (αφορά κυρίως εδαφικές εκτάσεις και κτιριακές εγκαταστάσεις) με τις αντίστοιχες όπως εμφανίζονται στην Έκθεση Πιστοποιημένου Εκτιμητή Ακινήτων (υπό την προϋπόθεση ότι ο προσδιορισμός των Εμπορικών Αξιών για τα ακίνητα από Πιστοποιημένο Εκτιμητή Ακινήτων περιλαμβάνεται στον «Κατάλογο Ελέγχου για τις αιτήσεις Επικύρωσης» - άρθρο 72 παρ. 3). Στην περίπτωση που οι λογιστικές αξίες είναι υψηλότερες από τις εμπορικές αξίες, τότε αυτό συνιστά ένδειξη για απομείωση και ως εκ τούτου η διαφορά αναγνωρίζεται ως Αναμόρφωση.

Σημειώνεται ότι σε περίπτωση που δεν υπάρχει πρόσφατη εκτίμηση από Πιστοποιημένο Εκτιμητή Ακινήτων, τότε ο Εμπειρογνώμονας κατά την επαγγελματική του κρίση δύναται να αιτηθεί στον οφειλέτη ή τους πιστωτές που εκκινούν την συμφωνία εξυγίανσης την άμεση διενέργεια αποτίμησης από Πιστοποιημένο Εκτιμητή Ακινήτων. Ως «πρόσφατη» ορίζεται μελέτη με ημερομηνία εκπόνησης η οποία δεν υπερβαίνει το διάστημα των τριών (3) μηνών από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης και υπό την παραδοχή ότι στο ενδιάμεσο διάστημα δεν έχουν υπάρξει ουσιώδεις μεταβολές στην κατάσταση των παγίων ή/και στις τρέχουσες συνθήκες της αγοράς.

- Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία: Εφόσον η τρέχουσα εμπορική τους αξία είναι χαμηλότερη από την λογιστική αξία, τότε η διαφορά αναγνωρίζεται ως Αναμόρφωση. Αντίστοιχη προσέγγιση στην περίπτωση που ο οφειλέτης έχει αναγνωρίσει «Υπεραξία».
- Συμμετοχές: Στην περίπτωση που η εύλογη αξία της συμμετοχής είναι χαμηλότερη από τη λογιστική αξία τότε η διαφορά συνιστά Αναμόρφωση.
- Αποθέματα: Διενεργείται συμφωνία των υπολοίπων με τις αντίστοιχες αξίες όπως προκύπτουν από το ισοζύγιο αποθήκης. Ο Εμπειρογνώμονας προβαίνει σε επισκόπηση του ισοζυγίου αποθήκης και εφόσον διαπιστωθεί η ύπαρξη κωδικών αποθεμάτων που παρουσιάζουν ενδείξεις απαξίωσης ή κωδικών για τους οποίους η μέθοδος αποτίμησης δεν εφαρμόζεται βάσει των κανόνων επιμέτρησης, τότε θα πρέπει να αναγνωρισθεί πρόβλεψη απομείωσης. Αυτό συνιστά Αναμόρφωση.

Ο Εμπειρογνώμονας δύναται να ζητήσει τη συνδρομή εξειδικευμένου συμβούλου για την ποιοτική αξιολόγηση των αποθεμάτων.

- Εμπορικές και Λοιπές Απαιτήσεις: Διενεργείται συμφωνία των λογιστικών υπολοίπων με το ισοζύγιο πελατών και ληξιάρειο επιταγών εισπρακτέων. Στην περίπτωση που προσδιορισθούν υπόλοιπα που παρουσιάζουν ενδείξεις μη

ανάκτησης, τότε θα πρέπει να αναγνωρίζεται πρόβλεψη απομείωσης, το οποίο συνιστά αναμόρφωση.

Επιπρόσθετα, ο Εμπειρογνώμονας δύναται να προβεί σε διαδικασίες για την επιβεβαίωση απαιτήσεων σε δειγματοληπτική βάση, ενδεικτικά με την αποστολή επιστολών διαβεβαίωσης.

Σε περιπτώσεις πελατών και χρεωστών, για τους οποίους υπάρχουν επιπλέον πιστωτικά υπόλοιπα (ήτοι υποχρεώσεις του οφειλέτη), τότε, υπό προϋποθέσεις και εφόσον αυτό δεν παραβαίνει τις λογιστικές αρχές, ο Εμπειρογνώμονας δύναται να προβεί σε συμψηφισμό αυτών.

- Χρηματικά Διαθέσιμα: Διενεργείται συμφωνία των λογιστικών υπολοίπων με τραπεζικά αντίγραφα. Στην περίπτωση που προσδιορισθούν διαφορές μεταξύ του λογιστικού υπολοίπου και του τραπεζικού αντίγραφου, τότε η διαφορά συνιστά αναμόρφωση. Στην περίπτωση που ο οφειλέτης διατηρεί χρηματικά διαθέσιμα στις εγκαταστάσεις, ο Εμπειρογνώμονας κατά την επαγγελματική του κρίση δύναται να αιτηθεί από τον οφειλέτη να προβεί σε καταγραφή των ταμειακών διαθεσίμων παρουσία εκπροσώπου του Εμπειρογνώμονα.
- Δανειακές Υποχρεώσεις: Διενεργείται συμφωνία των δανειακών υπολοίπων με επιστολές που θα ληφθούν από τους Χρηματοδοτικούς Φορείς (περιλαμβάνονται οι Εταιρείες Διαχείρισης Απαιτήσεων), κατόπιν αποστολής από τον Εμπειρογνώμονα σχετικής επιστολής προκειμένου να επιβεβαιώσει: α. το υπόλοιπο ανά δανειακό λογαριασμό, β. την ύπαρξη λοιπών υποχρεώσεων (πχ εγγυητικές επιστολές) και γ. το εξασφαλιστικό πλαίσιο (προσημειώσεις ανά δάνειο, ενέχυρο κτλ). Τυχόν διαφορές συνιστούν Αναμορφώσεις.
Σε περίπτωση που ο πιστωτής δεν αποστέλλει απάντηση, τότε κατά την επαγγελματική του κρίση ο Εμπειρογνώμονας δύναται να προβεί σε εναλλακτικές μεθόδους (ενδεικτικά: λαμβάνοντας υπόψη τους δανειακούς όρους, ήτοι διάρκεια / επιτόκιο κτλ και την τελευταία διαθέσιμη πληροφόρηση από τον πιστωτή, να προβεί σε άσκηση εκτίμησης για τον προσδιορισμό του υπολοίπου).
- Πρόβλεψη Αποζημίωσης Προσωπικού λόγω συνταξιοδότησης: Διενεργείται συμφωνία του λογιστικού υπολοίπου με πρόσφατη αναλογιστική μελέτη, η οποία θα προσκομίζεται από τον οφειλέτη και έχει διενεργηθεί από Ανεξάρτητο Αναλογιστή. Ως «πρόσφατη» ορίζεται η μελέτη με ημερομηνία εκπόνησης η οποία δεν υπερβαίνει τους δώδεκα (12) μήνες από την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης επικύρωσης συμφωνίας εξυγίανσης και υπό την παραδοχή ότι στο ενδιάμεσο διάστημα δεν έχουν υπάρξει ουσιώδεις μεταβολές στο ανθρώπινο δυναμικό του οφειλέτη. Σε περίπτωση που δεν είναι διαθέσιμη αναλογιστική μελέτη, δύναται η πρόβλεψη αποζημίωσης προσωπικού να υπολογιστεί ως 40% της αποζημίωσης απόλυσης που χρησιμοποιείται στο σενάριο βίαιης ρευστοποίησης.

Κατά την επαγγελματική κρίση του Εμπειρογνώμονα (ενδεικτικά σε περιπτώσεις που αφορούν πολύ μικρές / μικρές επιχειρήσεις), δύναται ο ίδιος οφειλέτης να προσκομίζει σχετική άσκηση που έχει εκπονήσει ο ίδιος βάσει των ισχυουσών νομοθετικών διατάξεων. Αυτή θα αποτελέσει αντικείμενο επισκόπησης από τον Εμπειρογνώμονα. Οποιαδήποτε απόκλιση συνιστά αναμόρφωση.

Η απόφαση αυτή ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αγ. Ι. Ρέντης, 3 Μαρτίου 2021

Ο Υπουργός

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ